

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11P/5/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120200714
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2120200714.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Zuzanou Pribulovou v právnej veci manželov: W. Y., rod. H. (navrhovateľka - manželka - matka), nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXXX/X, R.-D., zastúpená splnomocneným zástupcom: Centrum právnej pomoci, IČO: 30 798 841, Račianska 1523/71, Bratislava, kancelária Trnava, Pekárska 11, Trnava, a M. Y., rod. Y. (manžel - otec), nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXXX/X, R.-D., t.č. A. W., o rozvod manželstva a úpravu pomerov rodičov k maloletým deťom: D. Y., nar. XX.XX.XXXX, Y. Y., nar. XX.XX.XXXX, W. Y., nar. XX.XX.XXXX, M. Y., nar. XX.XX.XXXX, U. Y., nar. XX.XX.XXXX, všetky deti bytom u matky, zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny C., C., R., takto

rozhodol:

I. Manželstvo manželov M. Y., rodeného Y., narodeného dňa XX.XX.XXXX, a W. Y., rodenej H., narodenej dňa XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v R., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu R., zväzok A., ročník XXXX, strana XX, poradové číslo XX, sa r o z v á d z a .

II. Maloleté deti D., Y., W., M. a U. sa na čas po rozvode z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky, pričom každý z rodičov bude oprávnený maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

III. Otec je p o v i n n ý platiť na každé z maloletých detí D., Y., W., M. a U. výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa, a to vždy do 20. dňa každého mesiaca vopred k rukám matky s účinnosťou odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

IV. Styk otca s maloletými deťmi sa n e u p r a v u j e .

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.01.2020, v spojení s jeho doplnením na pojednávaní dňa 06.08.2020, domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd jej manželstvo uzavreté s manželom rozviedol, zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, ktorá by ich zastupovala a spravovala ich majetok v bežných veciach a aby zaviazal otca platiť výživné vo výške podľa úvahy súdu, pričom styk otca s deťmi žiadala neupraviť.

2. Návrh odôvodnila tým, že s manželom nežije v jednej domácnosti už 14 mesiacov, bol vykázaný z obydlija, na deti neprispieva, sama sa stará o domácnosť. Dokiaľ sú manželia nemôže mu zrušiť ani trvalý pobyt a musí za neho platiť odpad. V doplnení zo dňa 16.09.2020 (č.l. 97) navrhovateľka prostredníctvom splnomocneného zástupcu tiež uviedla, že manželstvo je trvale a hlboko rozvrátené už dlhší čas. Manželia spolu nežijú v spoločnej domácnosti cca 2 roky, manžel má zákaz priblíženia

k navrhovateľke. Počas ich spoločného spolužitia manžel navrhovateľku psychicky aj fyzicky týral. Navrhovateľka k manželovi kvôli jeho správaniu už nič pozitívne necíti, to čo voči nemu pociťuje, je skôr odpor a nenávisť, má z neho strach, nevie si predstaviť obnovu spolužitia s manželom. Odkedy manžel odišiel zo spoločnej domácnosti, navrhovateľka sama zabezpečuje starostlivosť o deti. Manžel jej neprispieva finančne žiadnou čiastkou, ani sa o deti inak nezaujíma, nenavštevuje ich. Párkrát na nich počkal pred školou, kde im hrubo nadával. Navrhovateľka výchovu detí a starostlivosť o domácnosť zvláda bez problémov. Pri neohlásených kontrolách bolo v domácnosti vždy všetko v poriadku, bolo navarené a o deti postarané. Navrhovateľka má v súčasnosti príjem 481,20 eura (270,- eur rodičovský príspevok, 149,70 eura prídavky na deti a dávku v hmotnej núdzi 61,50 eura). Jej výdavky sú: 70,- eur elektrina, 20,- eur TV, 20,- eur internet, 50,- eur cestovné (zahrnuté aj cestovné pre deti). Zvyšné peniaze minú na jedlo, hygienu a lieky. Za voľu navrhovateľka neplatí, pretože si dali teraz vybudovať studňu. Kúria drevom a starým nábytkom, čo im darujú iní. Značnú časť oblečenia dostávajú tiež darom. Priemerné mesačné výdavky na deti - bez započítania stravy sú: D. - hygiena 10,- eur, oblečenie 6,- eur, škola 5,- eur (v mesiaci september zvýšené náklady na oblečenie a školské potreby v sume cca 60,- eur); Y. - hygiena 6,- eur, oblečenie 6,- eur, škola 5,- eur (v mesiaci september zvýšené náklady na oblečenie a školské potreby v sume cca 60,- eur, výlet 10,- eur); W. - hygiena 4,- eur, oblečenie 6,- eur, škola 5,- eur, školský klub 5,- eur (v mesiaci september zvýšené náklady na oblečenie a školské potreby v sume 25-30,- eur); M. - lieky 7,- eur, hygiena 4,- eur, oblečenie 6,- eur (zvýšené náklady spojené s nástupom do škôlky - oblečenie, obuv 70,- eur); U. - plienky 35-40,- eur, umelé mlieko a kaše 38,- eur, hygiena 10,- eur. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhovateľka navrhla výživné na maloleté deti: D. - XX,- eur, Y. - 50,- eur, W. - 50,- eur, M. - 50,- eur a U. - 70,- eur mesačne.

3. Navrhovateľka ako dôkazy predložila rodný list navrhovateľky, sobášny list, rodné listy detí, Potvrdenie ÚPSVaR zo dňa 10.01.2020, Potvrdenie psychologičky Úsmev ako dar zo dňa 21.10.2020, Posudok na navrhovateľku č.l. 213, lekárske potvrdenie zo dňa 21.10.2020.

4. Manžel sa k návrhu vyjadril v tom zmysle, že navrhovateľka o ňom klame, je feťáčka. Deti ju nechcú, lebo ich bije. Predala mu jeho veci za drogy, niektoré spálila, je zákerná, falošná a psychicky chorá. Veľakrát bol za ňu obvinený a veľakrát oslobodený. Viackrát ho podviedla, dvakrát bola aj tehotná. Viackrát sa chcela hodiť pod vlak, jej psychický stav trvá už 20 rokov. Doma necháva deti samé, ona si chodí kupovať drogy. Manželku ľúbi, ale ona sa musí zmeniť. Nechce sa s ňou rozviesť, lebo nie je, za čo ho ona považuje. Manželka je závislá na drogách, a preto nemôže vychovávať deti. Viackrát zabránil jej sebapoškodzovaniu, aj keď sa chcela zabiť. Keď ho súd rozvedie tak žiada o DNA, či sú deti od neho. Na prvom pojednávaní manžel uviedol, že s rozvodom nesúhlasí a mal za to, že deti by mali byť zverené do detského domova, pretože matka fetuje. Na poslednom pojednávaní s rozvodom súhlasil.

5. Manžel ako dôkazy predložil obálku s tromi listami od detí, rozsudok OS Trnava č.k. 3T/33/2020-197 zo dňa 18.08.2020. Navrhol vykonať dokazovanie znaleckým posudkom z trestného konania sp.zn. 3T/48/2017, testom na drogy z vlasov navrhovateľky, výsluchom detí na súde, testami na zistenie jeho otcovstva, jeho eskortou do R. za účelom zadovážania dôkazov o fetovaní navrhovateľky.

6. Procesný opatrovník sa vyjadril, že s rodinou pracujú od roku 2016-2017, kedy bolo voči otcovi vznesené obvinenie za týranie. Rodinu neustále monitorujú, ich návštevy sú neohlásené. Otec uvádzal asi pred rokom a pol, že matka fetuje, toto mu dosvedčoval aj maloletý S., ktorý chcel byť umiestnený do zariadenia. Tento bol umiestnený do zariadenia, ale nakoniec svoje vyjadrenia menil, že bol od otca nahuckaný. U matky sa im drogy neprejavili. Domácnosť je sociálne slabšia, matka je jednoduchšia, ale v domácnosti bolo vždy navarené, o deti postarané, správy zo školy aj od lekára chodili pozitívne. S rodinou pracujú aj terénni pracovníci mesta, ktorí sú matke nápomocní a chodia aj na šetrenie, nebolo hlásené, že by bola matka pod vplyvom drog. Vo veci úpravy práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode sa procesný opatrovník vyjadril, že výšku výživného ponecháva na úvahu súdu. Čo sa týka zverenia, majú za to, že matka zvládne výchovu. V prípade podozrení, ktoré má otec, je možné dohodnúť sa s matkou, že bude absolvovať testy na drogy, s tým, že môžu nasadiť organizáciu, ktorá s ňou bude spolupracovať.

7. Procesný opatrovník ako dôkazy predložil správu z prešetrených pomerov zo dňa 25.11.2020, posudky zo ZŠ na mal. W., D. a Y. zo dňa 12.10.2020.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie vyššie uvedenými listinnými dôkazmi predloženými účastníkmi, ako aj výsledkami elektronickej lustrácie manželov v Registri obyvateľov, Správou ÚPSVaR Piešťany zo dňa 11.05.2020, Odpoveďou Sociálnej poisťovne zo dňa 19.05.2020, odpoveďou na lustráciu v ZVJS, odpoveďou na lustrácie v Registri priestupkov, odpismi registra trestov, trestným rozkazom OS Trnava č.k. 0T/271/2018 zo dňa 13.11.2018, rozsudkom OS Piešťany č.k. 1T/140/2008-461 zo dňa 11.03.2009, obžalobou zo dňa 11.08.2020, správou ÚPSVaR Piešťany zo dňa 29.09.2020, znaleckými posudkami z konaní sp.zn. 3T/48/2017 a 3T/33/2020: č. 2017/10, č. 52/2017, č. 17/2020, ako aj výsluchom navrhovateľky a manžela, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

9. Manželia sú slovenskí štátni občania, ktorí dňa XX.XX.XXXX v R. uzavreli manželstvo (sobášny list č.l. 4), pričom pred uzavretím manželstva sa z ich vzťahu narodili plnoletý S. a maloleté deti D., Y., W. a M. a po uzavretí manželstva sa narodil maloletý U. (rodné listy č.l. 5-9, výsledky el. lustrácie v REGOB č.l. 27). Posledné spoločné bydlisko účastníkov bolo v R.. Navrhovateľka je na rodičovskej dovolenke s maloletým U., pričom poberá dávku v hmotnej núdzi a rodičovský príspevok vo výške 270, eur mesačne (správa ÚPSVaR na č.l. 39 a 110). Manžel, ktorý návrh na rozvod nepodal, je od 07.05.2020 vo väzbe (odpoveď na lustráciu v ZVJS na č.l. 49), pričom je bez príjmu. Mal. D. navštevuje 9. ročník ZŠ, mal. Y. 7. ročník ZŠ, mal. W. 3. ročník ZŠ, mal. M. materskú školu a mal. U. je doma s matkou. Žiadne z detí nenavštevuje obedy, ani krúžky, za ktoré by sa platilo. Plnoletý S. navštevuje 3. ročník G. v R..

10. Podľa § 22 zákona č. XX/XXXX Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

11. Podľa § 23 ods. 1 až 3 ZR, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. (1) Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. (2) Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19. (3)

12. Podľa § 18 ZR, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

13. Podľa § 19 ods. 1 ZR, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

14. Podľa § 100 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

15. Podľa § 2 ods. 1 zákona CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

17. Podľa § 24 ods. 1 a 4 ZR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. (1) Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo

rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. (4)

18. Podľa § 28 ods. 1 ZR, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

20. Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (1) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. (2) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (3) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. (4) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. (5)

21. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

23. Podľa § 25 ods. 1 a 2 ZR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvoze. (1) Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. (2)

24. Na základe výsledkov dokazovania súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky k rozvodu manželstva navrhovateľky a manžela, ktorý návrh nepodal. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že existuje vážny a trvalý rozvrat vzťahov medzi manželmi a manželstvo si neplní svoj účel. Voči manželovi je vedené trestné konanie na podklade obžaloby zo dňa 11.08.2020 (č.l. 84) pre prečin ublíženia na zdraví, pri ktorom mal dňa 13.04.2020 ublížiť na zdraví navrhovateľke bitím pästou do hlavy, pričom je stíhaný väzobne. Už predtým bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Piešťany č.k. 1T/140/2008-461 zo dňa 11.03.2009 (č.l. 76) za trojnásobný prečin nebezpečného vyhrážania navrhovateľke, v tom čase družke. Okrem toho bol právoplatne odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Trnava č.k. 0T/271/2018 zo dňa 13.11.2018 (č.l. 64) za prečin nebezpečného vyhrážania manželke a deťom na podmienený trest odňatia slobody a zároveň mu bol uložený zákaz priblížiť sa k manželke na vzdialenosť menšiu ako päť metrov. Súd tiež poukazuje na bod 2. záverov Znaleckého posudku č. 2017/10 (č.l. 132), znalca PhDr. I. X., v zmysle ktorého je manžel vo vzťahu k manželke citlivý na akýkoľvek nesúlad, resp. ak niečo nie je podľa jeho predstáv a vtedy sa stáva agresorom a je nebezpečný pre rodinných príslušníkov. Zároveň mal súd za preukázané z výpovedí manželov, že od novembra 2018 žijú oddelene a nevedú spoločnú domácnosť (keď návraty manžela do spoločnej domácnosti boli len sporadické), keď zároveň od mája 2020 sa manžel nachádza vo väzbe. Manželia spolu dlhší čas nehospodária, nevedú spoločný intímny život a nestarajú sa spoločne o maloleté deti. Za takéhoto stavu je zrejmé, že manželstvo navrhovateľky a manžela si neplní žiadnu zo svojich základných funkcií, je neusporiadané a obnovenie manželského spoluzitia je vzhľadom na postoj navrhovateľky, úplnú absenciu jej citového vzťahu k manželovi, ale aj vzhľadom na väzobné stíhanie manžela pre prečin ublíženia na zdraví navrhovateľky medzi nimi nereálne. Ďalšie trvanie tohto formálneho zväzku nie je

v spoločenskom záujme, ani v záujme účastníkov konania, a tento neusporiadaný stav nie je v záujme ani maloletých detí, keďže manželstvo navrhovateľky a manžela nevytvára harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré by zabezpečovalo riadne výchovné prostredie. Nemožno pritom prihladať na to, že manžel na začiatku konania mal záujem v manželstve zotrvať, keďže tak ako na uzavretie manželstva je potrebná zhodná vôľa oboch manželov, tak je potrebná ich zhodná vôľa aj v prípade zotrvania v manželskom zväzku, keď vôľa navrhovateľky k tomuto jednoznačne chýba. Na dôvažok, na poslednom pojednávaní manžel s rozvodom vyslovil súhlas.

25. V zmysle § 18 ZR sú manželia povinní pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie, ktoré povinnosti manžel svojim agresívnym správaním sa voči manželke porušoval. Z uvedených dôvodov súd manželstvo účastníkov vo výroku I. rozsudku rozviedol, pričom ako dôvod rozvratu súd ustálil agresívne správanie manžela voči manželke, čo viedlo k úplnému citovému odcudzeniu zo strany manželky.

26. S konaním o rozvod manželstva je spojené aj konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

27. Súd vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode dospel k záveru, že v záujme maloletých je, vzhľadom na spôsobilosť matky zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, vzhľadom na vzťah medzi maloletými deťmi a ich matkou (vyplývajúci z vyjadrení maloletých detí pred procesným opatrovníkom), ako aj vzhľadom na to, že otec maloletých detí sa nachádza vo väzbe, zverenie maloletých detí na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, v ktorej výlučnej starostlivosti sa od novembra 2018 aj nachádzajú, a ktorú matka riadne vykonáva.

28. Neschopnosť matky zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloleté deti, tvrdená otcom, nebola v konaní preukázaná. Matka v konaní predložila lekárske potvrdenie zo dňa 21.10.2020, z ktorého vyplýva, že mala negatívny test na omamné látky v moči. Zároveň z vyjadrenia procesného opatrovníka na pojednávaní dňa 06.08.2020, ako aj zo správy z prešetrenia rodinných pomerov dňa 13.08.2020 vyplýva, že matka nejavila známky požitia omamných látok, pričom terénni pracovníci mesta, ktorí pracujú s rodinou, nehlásili, že by bola matka pod vplyvom drog. Procesný opatrovník, ktorý v konaní háji záujmy maloletých detí, na pojednávaní uviedol, že o deti bolo vždy postarané, správy zo školy aj od lekára chodili pozitívne. Zároveň procesný opatrovník potvrdil, že pri prešetrení pomerov dňa 13.08.2020, ani pri vykonaní pohovoru dňa 09.09.2020, maloleté deti nejavili známky zanedbania, pričom pred procesným opatrovníkom maloleté deti zhodne uviedli, že matka sa o nich stará a nefetuje. Rovnako z posudkov na maloleté deti zo školy vyplýva, že chodia do školy čisto oblečené a matka so školou spolupracuje. Riadna starostlivosť matky o maloleté deti bola v konaní potvrdená aj posudkom sociálneho pracovníka Úsmev ako dar, z ktorého vyplýva, že s rodinou spolupracujú od decembra 2019, pričom či už pri ohlásenej alebo neohlásenej návšteve bolo navarené a upratané, deti boli čisté a najedené, na matke si nevšimli, že by bola pod vplyvom omamných alebo psychotropných látok. Vzhľadom na uvedené mal súd za preukázanú riadnu starostlivosť matky o maloleté deti, a preto vo výroku II. rozsudku zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky.

29. Pokiaľ ide o zastupovanie a spravovanie majetku maloletých detí v bežných veciach, zastupovanie dieťaťa navonok je právo konať za dieťa s právnymi účinkami, ktoré je odrazom práva rodičov o dieťati rozhodovať. Zásadne v bežných veciach môže rozhodovať každý z rodičov samostatne. V iných než bežných veciach, ktoré zákon v ustanovení § 35 ZR nazýva podstatné veci, sú rodičia povinní sa dohodnúť, pričom pokiaľ sa nedohodnú, rozhodne na návrh jedného z rodičov súd. Správa majetku dieťaťa predstavuje právo rodiča obhospodarovať majetok dieťaťa v súlade s jeho záujmami. Aj toto právo patrí obom rodičom pokiaľ sú známi a žijú a nebolo im súdom zasiahnuté do spôsobilosti na právne úkony, ani do výkonu rodičovských práv a povinností. Keďže v zásade platí, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok (§ 28 ods. 1 písm. b), c) a ods. 2 ZR), keď zároveň súd u otca nezistil dôvody, pre ktoré by bolo potrebné jeho rodičovské práva a povinnosti v tomto smere obmedziť (keď na uvedené nemá vplyv neupravenie styku otca s maloletými deťmi), rozhodol, že obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach. Súd dodáva, že určenie zastupovania maloletých detí len jedným z rodičov by mohlo rodičom a maloletým deťom spôsobiť problémy v praktickom živote, napr. v škole alebo v zdravotníckom zariadení. Súd dodáva, že uvedené sa i tak týka len zastupovania v bežných veciach a v podstatných veciach bude potrebná dohoda oboch rodičov.

30. Pri určení výšky výživného na maloleté deti bolo potrebné vychádzať zo skutočnosti, že otec sa momentálne nachádza vo väzbe bez možnosti príjmu, pričom pri rešpektovaní princípu prezumpcie neviny nie je možné uzavrieť, že by si otec (tak ako by to bolo v prípade právoplatného odsúdenia na nepodmienečný trest odňatia slobody) nemožnosť vykonávať prácu a mať príjem zavinil sám svojim úmyselným správaním. Súd pritom poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 25CoP/14/2019-59 zo dňa 30.04.2019, v ktorom odvolací súd uviedol, že „princíp prednosti potenciality príjmov sa uplatní aj vtedy, ak povinný rodič sa dopustil úmyselného protiprávneho konania majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu, prípadne k strate jeho príjmov.“ Vzhľadom na uvedené v tu prejednávanej veci neboli splnené podmienky pre analogické uplatnenie § 75 ods. 1 ZR.

31. Pokiaľ ide o výšku výživného, túto súd stanovil v zákonnej minimálnej výške na každé dieťa, t.j. vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, čo v súčasnosti predstavuje sumu 29,42 eura mesačne na každé z maloletých detí, keď súd mal za to, že v súčasnosti nie je v možnostiach a schopnostiach otca platiť vyššie výživné. Súd pritom poukazuje na ustanovenie § 62 ods. 3 ZR, podľa ktorého má každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery (teda aj otec v tomto konaní) povinnosť plniť svoju vyživovaciu povinnosť aspoň v minimálnom rozsahu (30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa), a preto nebolo možné nezaviazat' otca žiadnym výživným.

32. Súd dodáva, že ak by aj vychádzal z potencionálneho príjmu otca so základným vzdelaním vo výške minimálnej hrubej mzdy 580,- eur mesačne, pri určení vyživovacej povinnosti na všetky deti (vrátane pľnoletého S., keďže sa ešte pripravuje na budúce povolanie) v rozsahu 25% z čistého príjmu by to predstavovalo na každé z detí nižšiu sumu ako minimálnu sumu výživného (t.č. 29,42 eura). Aj z tohto dôvodu bola namieste aplikácia ustanovenia § 63 ods. 3 ZR.

33. S poukazom na všetko vyššie uvedené súd vo výroku III. rozsudku zaviazal otca platiť na každé z maloletých detí D., Y., W., M. a U. výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, a to vždy do 20. dňa každého mesiaca vopred k rukám matky s účinnosťou odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

34. Pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletými deťmi, matka v doplnení návrhu na pojednávaní dňa 06.08.2020 žiadala styk otca s deťmi neupraviť, s čím otec na pojednávaní dňa 06.08.2020 súhlasil. Následne matka v podaní zo dňa 16.09.2020 navrhla úpravu styku otca s deťmi, k čomu otec na pojednávaní dňa 24.09.2020 uviedol, že sa mu to zdá málo, avšak vlastný návrh na úpravu styku nemal. Na poslednom pojednávaní rodičia zhodne uviedli, že žiadajú styk otca s maloletými deťmi neupraviť, k čomu otec dodal, že s nimi nechce mať nič spoločné a nechce byť zapísaný v ich rodnom liste. Keďže v konaní nebola pripustená zmena návrhu v časti úpravy styku otca s deťmi, konalo sa na podklade pôvodného návrhu matky styk otca s deťmi neupravovať, o čo aj zhodne požiadali obaja rodičia na poslednom pojednávaní.

35. Keďže rodičia na poslednom pojednávaní zhodne žiadali styk otca s maloletými deťmi neupraviť, keď zároveň otec sa nachádza vo väzbe, a preto jeho stretávanie s maloletými deťmi ani nie je v súčasnosti možné (keď súd v zmysle § 217 ods. 1 veta prvá CSP vychádza zo stavu v čase vyhlásenia rozsudku), súd aplikoval ustanovenie § 25 ods. 2 ZR a vo výroku IV. rozsudku rozhodol tak, že styk otca s maloletými deťmi neupravil a zostáva tak na dohode rodičov.

36. Súd nevykonával dokazovanie navrhnuté manželom, a síce testom na drogy z vlasov navrhovateľky, eskortou manžela do R. za účelom zadováženia dôkazov o fetovaní navrhovateľky, výsluchom detí na súde, testami na zistenie otcovstva, keď takéto dokazovanie pre rozhodnutie vo veci nebolo potrebné. Schopnosť matky zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti bola dostatočne preukázaná nezávislými inštitúciami (procesný opatrovník, Úsmev ako dar, základná škola), ako aj vyjadreniami maloletých detí. Súd nepovažoval za potrebné vypočuť maloleté deti na pojednávaní, keď tieto sa vyjadrili pred procesným opatrovníkom, pričom výsluch na súde by bol pre ne stresujúci. Pokiaľ ide o otcovstvo manžela k maloletým deťom, toto mal súd za preukázané z predložených rodných listov, z ktorých bol povinný vychádzať.

37. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

38. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

39. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď vo výroku V. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. CMP a zároveň účastníci náhradu trov konania ani nežiadali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava, avšak odvolanie podané navrhovateľkou by nebolo právne účinné, pretože táto sa práva podať odvolanie výslovne vzdala do zápisnice na súde po vyhlásení rozhodnutia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva oznámiť príslušnému matričnému úradu, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.